

Oficina de Medio Ambiente
Vicerreitoría de Planificación
Económica e Infraestruturas
UNIVERSIDADE DA CORUÑA

PLAN DE ACCIÓN **DO PROGRAMA GREEN CAMPUS UDC**

A. DATOS XERAIS

DATA DE ELABORACIÓN DO PLAN DE ACCIÓN: 23/03/2021

DATA DE APROBACIÓN POLO COMITÉ AMBIENTAL: 23/03/2021

NOME COMPLETO DA PERSOA DE CONTACTO: IVÁN LÓPEZ MARTÍNEZ E ESTEFANÍA MOURELLE ESPASANDÍN

DIRECCIÓN: FACULTADE DE ECONOMÍA E EMPRESA (UNIVERSIDADE DA CORUÑA) LOCALIDADE: A CORUÑA CÓDIGO POSTAL: 15071

TELÉFONO: 981167000

CORREO-E: ivan.lopezm@udc.es; estefania.mourelle@udc.es

B. BREVE XUSTIFICACIÓN RAZOADA

Resumo do plan, partindo da descrición resumida da situación de partida e xustificación das medidas prioritarias (até 2 pax.)

Los primeros pasos de la Facultad de Economía y Empresa (FEE) respecto al Green Campus datan de mayo de 2017, cuando se comunica a la Oficina de Medio Ambiente (OMA) de la UDC nuestro interés de participar en el programa y nuestra disposición a aplicar su metodología y a lograr sus objetivos. El curso 2018-19 se dedicó principalmente a encontrar, dentro de la comunidad de nuestro Centro, a los voluntarios y voluntariosos participantes, que finalmente se constituirían en el Comité Ambiental y, dentro de él, se dividirían en 8 equipos de trabajo. Ha sido un empeño continuo tratar de implicar al mayor número posible de participantes y, además, provenientes de todos los estamentos: profesorado, personal de administración y servicios, estudiantes, antiguos estudiantes y representantes del mundo empresarial local.

Para iniciar sus trabajos, el Comité Ambiental de la FEE tuvo en cuenta las experiencias de otros Centros de la UDC, las indicaciones de la OMA y el Plan Estratégico de la FEE. En éste se señalaban como líneas de actuación, entre otras: a) Mejorar la gestión y coordinación de los procesos de ambientalización y sostenibilidad; b) Impulsar la eficiencia energética, el uso de energías renovables y el ahorro de agua; c) Generalizar y sistematizar la medición del uso de la distribución de los recursos disponibles; y d) Racionalizar los procesos de contratación y compra de suministros. Todas estas líneas quedaron recogidas en las áreas temáticas escogidas.

Los miembros del Comité Ambiental quedaron organizados en 8 equipos, siendo cada uno de ellos responsable de una de las 8 áreas temáticas escogidas.

Oficina de Medio Ambiente
Vicerreitoría de Planificación
Económica e Infraestruturas
UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Cada equipo está compuesto por, al menos, 2 profesores y, al menos, 1 persona de los otros estamentos. Los equipos han trabajado con autonomía, teniendo reuniones periódicas con los coordinadores y realizando puestas en común en las reuniones del Comité Ambiental.

Durante el curso 2019-20, la elaboración de la Ecoauditoría añadió conocimiento sobre el estado de las cuestiones medioambientales en la FEE y nos permitió diseñar el I Plan de Acción de la FEE, que se presenta a continuación. Las áreas temáticas que se han abordado son:

- 1) optimización del consumo de agua y energía*
- 2) reducción de la generación de residuos y mejora de la recogida selectiva*
- 3) correcto tratamiento y gestión de los RAEE (residuos de aparatos eléctricos y electrónicos) y RPA (residuos de pilas y acumuladores)*
- 5) movilidad sostenible*
- 6) hábitos, rutinas y estilos de vida saludables*
- 8) compra verde, comercio justo y consumo responsable*
- 9) participación, sensibilización y voluntariado ambiental*
- 10) cambio climático y ambientación curricular*

Para cada una de estas áreas se incluyen varias acciones concretas, con sus características. En total, el Plan se compone de 38 acciones. Otras acciones, que habían sido valoradas en un principio, se han pospuesto; en varios casos, las circunstancias debidas a la crisis sanitaria COVID-19 desaconsejaron su ejecución. El horizonte temporal con el que se ha trabajado también hubo de ser alterado por el COVID-19 y finalmente se optó por prolongar la ejecución de las acciones durante el curso 2020-21.

Pretendemos el cumplimiento de una gran parte de las acciones concretas de este Plan, pero también somos conscientes que la metodología Green Campus conlleva objetivos más ambiciosos y estructurales, promoviendo los comportamientos respetuosos con el medio ambiente entre los participantes y entre toda la comunidad universitaria. Esperamos estar contribuyendo a ello.

C. PLAN DE ACCIÓN

	ACCIÓN	OBXECTIVOS	METODOLOXÍA	RECURSOS NECESARIOS	TEMPORALIZACIÓN	RESPONSÁBEIS	INDICADORES DE SEGUIMIENTO
1-1	Elaborar un informe sobre o consumo de auga, electricidade e gasoil, e do custo de reposición de luminarias no Centro	<ul style="list-style-type: none"> - Promover unha imaxe de compromiso ambiental a través do bo uso dos recursos. - Concienciación da comunidade universitaria (alumnado, PDI e PAS) en relación coa necesidade de controlar e facer un bo uso dos recursos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Solicitar información sobre estes consumos no centro. - Analizar a información anterior: comparar con cifras óptimas, evolución no tempo, etc. 	Información sobre consumos e efectos medioambientais dos mesmos.	Outubro 2020	ET1	Informe
1-2	Trasladar á comunidade universitaria a información sobre os consumos de electricidade	<ul style="list-style-type: none"> - Promover unha imaxe de compromiso ambiental a través do bo uso dos recursos. - Concienciación da comunidade universitaria (alumnado, PDI e PAS) en relación coa necesidade de controlar e facer un bo uso dos recursos. 	Elaboración e exposición de rótulos e carteis que axuden á concienciación naqueles lugares onde poidan ver a súa utilidade incrementada.	<ul style="list-style-type: none"> - Material e deseño atractivo dos carteis. - Estudo das mellores localizacións segundo o tipo de cartel e a info que conteña. - Custo cartelería: 120 euros 	Abril 2021	ET1	Número de rótulos e carteis efectivamente colocados
1-3	Instalar un medidor de electricidade nun posto de profesora aula (peccé-equiposon-proxector)	Optimizar o uso da enerxía	<ul style="list-style-type: none"> - Medición do consumo (en stand-by) entre que rematan as aulas dun día e comezan as do día seguinte - Valorar o apagado automático nocturno nas aulas. 	- Custo de 5 equipos medidores (5x15 euros=75 euros)	Abril 2021	ET1	Número de unidades desconnectadas no apagado nocturno
2-1	Reorganización e modernización dos puntos de recollida de residuos (especificamente, papeleiras e contedores)	Incrementar a eficacia na separación de residuos en orixe	<ul style="list-style-type: none"> - Caracterización dos residuos do centro (excepto cafetería) en colaboración coa OMA. - Reunións co servizo de limpeza sobre as necesidades. - Informar á comunidade da Facultade 	Papeleiras e contedores	Abril 2021	ET2	Número de puntos de recollida de residuos revisados (comparación temporal)
2-2	Creación/visibilización dun punto limpo, con especial atención ao tratamento de papel	Incrementar a eficacia na separación de residuos en orixe	<ul style="list-style-type: none"> - Caracterización dos residuos do centro en colaboración coa OMA. - Reunións co servizo de limpeza sobre as necesidades. - Colaboración coa OMA para coñecer o destino final de todos os residuos. Pedir lle asesoramento para determinar as empresas que se deben facer cargo dos residuos para ter a certeza do seu adecuado tratamento. 	<ul style="list-style-type: none"> - Material de difusión. - Contedores. 	Abril 2021	ET2	Número de puntos limpos en funcionamento e correctamente sinalados (comparación temporal)

2-3	Elaboración de compost cos residuos orgánicos	Incrementar a eficacia na separación de residuos en orixe	Aprendizaxe do sistema para elaboración de compost	Materiais para tratamento do compost	Maio 2020	ET2	Número de estacións de compost
2-4	Redución do uso de papel e de plástico en traballos de clase, e TFG/TFM e promoción do formato electrónico	Redución dos residuos en papel e plástico xerados	<ul style="list-style-type: none"> - Propor á xunta de Facultade a aprobación da inclusión en todas as guías docentes das materias a obriga de que nos traballos, de realizarse en papel, non se utilizarán plásticos, deberán entregarse impresos a dobre cara e preferentemente en papel reciclado. - Propor tamén a inclusión na normativa de TFGs e TFMs a obriga de non usar plásticos na súa presentación, de facer impresións a dobre cara e empregar papel reciclado. - Contactar co servizo de reprografía para que dispoña sempre de materiais alternativos ao plástico para a presentación de traballos. 		Maio 2020	ET2	<ul style="list-style-type: none"> - Aprobación efectiva en Xunta de Facultade da inclusión da norma nas guías. - Aprobación efectiva en Xunta de Facultade do cambio de normativa para TFGs/TFMs. - Porcentaxe de TFGs/TFMs que cumpren cos criterios propostos (comparación temporal).
2-5	Charlas para ensinar o sistema de recollida de lixo no Concello de A Coruña	Incrementar a eficacia na separación de residuos en orixe	-Organización por grupos do 1º curso dos Graos		Abril 2021	ET2	Impartición efectiva das charlas.
3-1	Mellorar a información sobre puntos de recollida de residuos electrónicos	Incrementar a eficacia na recollida dos residuos electrónicos	Información e sinalización mediante cartelería	Carteis e contedores homologados (15 euros)	Abril 2021	ET3	<ul style="list-style-type: none"> - Nº de carteis de información postos - Nº de contedores homologados para recoller os residuos
3-2	Mellorar a información sobre puntos de recollida de pilas e acumuladores	Incrementar a eficacia na recollida de pilas e acumuladores	Información e sinalización mediante cartelería	Carteis e contedores homologados (15 euros)	Abril 2021	ET3	<ul style="list-style-type: none"> - Nº de carteis de información postos - Nº de contedores homologados para recoller os residuos
3-3	Xornada informativa sobre a "electrociclaxe"	Crear no alumnado conciencia ecolóxica destes residuos	<ul style="list-style-type: none"> - Información e mobilización mediante eventos. - Colaboración con persoas/entidades implicadas. 	Cartelería	Realizada 3/3/21	ET3	Realización efectiva da xornada

3-4	Reutilización de material electrónico en desuso	Acadar un emprego elevado de materiais reciclados e de baixo impacto ambiental	- Revisión, limpeza e reparación dos produtos electrónicos para un uso posterior. - Difundir a existencia deste banco de material co obxectivo de que todo o persoal do centro colabore e o empregue.	- Almacén para produtos electrónicos reutilizables. - Cartelería.	Abril 2021	ET3	Existencia dun almacén organizado
5-1	Realizar unha enquisa sobre hábitos de mobilidade para acudir á universidade	Fomentar o uso do transporte público e/ou sustentable e reducir o uso do transporte privado non sustentable para acudir á universidade,	Elaborar, difundir e analizar a enquisa	-	Febreiro 2021	ET5	Realización efectiva da enquisa
5-2	Solicitar a modificación das rutas do bus interurbano que afectan ao campus de Elviña	- Fomentar o uso do transporte público e/ou sustentable e reducir o uso do transporte privado non sustentable para acudir á universidade. - Reducir o impacto ambiental da mobilidade. - Colateralmente, gañar espazo de habitabilidade no campus.	Enviar as comunicacións ás autoridades competentes sobre o tema.	-	Abril 2021	ET5	Rexistros de saída das comunicacións
5-3	Solicitar a creación dunha lanzadeira de conexión con buses interurbanos	- Fomentar o uso do transporte público e/ou sustentable para acudir á universidade. - Reducir o impacto ambiental da mobilidade. - Colateralmente, gañar espazo de habitabilidade no campus.	Enviar as comunicacións ás autoridades competentes sobre o tema	-	Abril 2021	ET5	Rexistros de saída das comunicacións
5-4	Solicitar o incremento de oferta de trens con parada no apeadeiro do Campus.	- Fomentar o uso do transporte público e/ou sustentable para acudir á universidade. - Reducir o impacto ambiental da mobilidade. - Colateralmente, gañar espazo de habitabilidade no campus.	Enviar as comunicacións ás autoridades competentes sobre o tema	-	Abril 2021	ET5	Rexistros de saída das comunicacións
5-5	Solicitar a creación de itinerarios de acceso para bicis e persoas desde localidades próximas	- Fomentar o uso do transporte privado sustentable para acudir á universidade. - Reducir o impacto ambiental da mobilidade. - Colateralmente, gañar espazo de habitabilidade no campus.	Enviar as comunicacións ás autoridades competentes sobre o tema.	-	Abril 2021	ET5	Rexistros de saída das comunicacións
5-6	Potenciar o uso de escaleiras en lugar dos ascensores	- Reducir o consumo electricidade e custos de mantemento. - Colateralmente, introducir hábitos saudables.	Elaboración e colocación de rótulos, pegatinas e carteis.	40 Pegatinas: 50 euros	Abril 2021	ET5	- Número de rótulos, pegatinas e carteis efectivamente ubicados.

5-7	Na web do Centro, insertar un “cómo chegar” que inclua opcións sustentables	- Fomentar o uso do transporte público e/ou sustentable e reducir o uso do transporte privado non sustentable para acudir á universidade, - Reducir o impacto ambiental da mobilidade. - Colateralmente, gañar espazo de habitabilidade no campus.	Elaboración do documento informativo.		Abril 2021	ET5	Inserción efectiva na web
5-8	Instalar mesas de tenis de mesa no Centro	- Fomentar hábitos saudables. - Potenciar a integración da comunidade do Centro, especialmente a aula de Espazo Compartido.	- Proposta de lugares máis apropiados. - Elaboración de normativa de uso.	Valorar a cesión e traslado dende o Servizo de Deportes das mesas de tenis de mesa	Outubro 2019	ET5	Ubicación efectiva das mesas
6-1	Realizar unha enquisa sobre hábitos de alimentación saudable e posibilidades de mellora neste campo no Centro	Coñecer a opinión de estudantes, profesores e PAS sobre a importancia da alimentación saudable e as posibilidades que se ofrecen na facultade sobre este tipo de alimentación	Deseño, envío e análise da enquisa		Abril 2021	ET6	-Realización efectiva da enquisa -Difusión dos resultados da enquisa
6-2	Aumento das opcións saudables (incluíndo produtos ecolóxicos, locais e/ou de tempada) no menú do día (por exemplo, maior contido de verduras, froitas e produtos integrais)	Promover os hábitos de alimentación saudables no servizo de cafetería/comedor	- Recabar información do servizo de cafetería do centro. - Solicitar á Reitoría que nos novos contratos externos con empresas de restauración se teñan en conta criterios saudables.		Abril 2021	ET6	-Difusión das opcións saudables -Número de opcións saudables engadidas -Rexistros de saída das comunicacións
6-3	Organización de evento que promocióne a alimentación saudable (incluíndo produtos ecolóxicos, locais e/ou de tempada)	Promover os hábitos de alimentación saudables	- Contactar coas diferentes persoas/entidades para estudar a realización de posibles accións conxuntas. - Publicidade dos eventos.	Cartelería e apoio das persoas/entidades expertas no tema	Ao longo do curso académico 2020/2021	ET6	Realización efectiva do evento
8-1	Revisión e reemplazo dos secamáns (eléctricos) por dispensadores de papel	-Optimizar o uso da enerxía. -Fomentar o uso de materiais reciclados.	- Recompilación e análise dos datos. - Elaboración de indicadores e/ ou medidas.	- Técnicos (medición, indicadores, contadores, etc). - Dispensadores de papel.	Abril 2021	ET8	Número de secamáns en desuso /dispensadores de papel novos

8-2	Reemplazo de puntos de luz con bombillas non LED por puntos LED	- Optimizar o uso da enerxía.	- Recompilación e análise dos datos. - Elaboración de indicadores e/ ou medidas.	Técnicos (medición, indicadores, contadores, etc).	Abril 2021	ET8	Número de puntos de luz modificados
9-1	Recibir e difundir a información de todos os equipos de traballo GC FEE	Centralizar e coordinar a visualización das accións do Green Campus FEE	- Apertura dunha conta de correo electrónico. - Envío da información a través de medios telemáticos	Medios telemáticos	Marzo 2020	ET9	Activación da conta de correo electrónico
9-2	Colocar taboleiros de información ambiental (Green Campus) e saudable (Universidade Saudable) no Centro	Fomentar a participación e a sensibilización en temas ambientais e de saúde	- Reconvertir taboleiros en desuso para estes fins - Difusión de cartelería.	Cartelería	Decembro 2020	ET9	Número de taboleiros habilitados
9-3	Informar das actividades ambientais e do Green Campus nas pantallas dixitais do centro	Fomentar a participación e a sensibilización en temas ambientais	Envío da información a través de medios telemáticos	Espazo nas pantallas dixitais do centro	Decembro 2020	ET9	Número de publicacións nas pantallas dixitais
9-4	Optimizar o espazo na páxina web da facultade adicado ás actividades ambientais e do Green Campus	Fomentar a participación e a sensibilización en temas ambientais	Mellora da presentación dos contidos na web da Facultade	Espazo na páxina web	Ao longo do curso académico 2020/2021	ET9	Disponibilidade efectiva de espazo na páxina web
9-5	Informar das actividades ambientais e do Green Campus a través das redes sociais	Fomentar a participación e a sensibilización en temas ambientais	Envío da información a través de medios telemáticos	Espazo nas redes sociais	Decembro 2020	ET9	Número de redes sociais
9-6	Difusión no centro das actividades ambientais e de saúde das persoas/entidades da UDC ou externas, incluído o Comité Ambiental	Fomentar a participación e a sensibilización en temas ambientais	- Envío da información a través de medios telemáticos e/ou cartelería. - Apertura dunha conta de correo electrónico.	Cartelería	Decembro 2020	ET9	Nº de actividades difundidas

9-7	Organizar unhas xornadas co gaio da celebración do outubro saudable de 2019	Dar a coñecer e promover os diversos aspectos da sustentabilidade, dende o punto de vista social, medioambiental e económico	Deseño e organización das xornadas	Financiación Vicerreitoría Ferrol	Outubro 2019	Coords. US	Celebración efectiva das xornadas
9-8	Organizar conferencia para participar no outubro saudable de 2020	Dar a coñecer e promover os diversos aspectos da sustentabilidade, dende o punto de vista social, medioambiental e económico	Deseño e organización da conferencia		Outubro 2020	Coords. US	Celebración efectiva
9-9	Organizar conferencia para difundir as actividades do Green Campus e intentar aumentar o número de participantes	Dar a coñecer e promover os diversos aspectos da sustentabilidade, dende o punto de vista social, medioambiental e económico	Deseño e organización da conferencia		3/3/21	Coords. GC	Celebración efectiva
10-1	Creación, renovación e mantemento do curso MOOC “Sostenibilidad en la era del Big Data”	Dar a coñecer e promover os diversos aspectos da sustentabilidade, dende o punto de vista social, medioambiental e económico	- Convocatoria da Universidade da Coruña para a creación de MOOCs. - Curso MOOC (Massive Open On-line Course). Cursos en liña dirixido a un número ilimitado de participantes a través de Internet según o principio de educación aberta e masiva.	- Acceso á plataforma Miriadax - Recursos audiovisuais e de gravación de imaxe e son.	Desde maio de 2019 (con renovación anual). 1ª edición mayo 2019. 2ª edición junio 2020	ET10	Creación, renovación e mantemento efectivos
10-2	Incluír na proposta de liñas de traballo de TFGs e TFMs a mención da posibilidade de optar a premios de temática medioambiental, desenvolvemento sustentable, etc. Por exemplo o da OMA.	Promover a realización de TFGs e TFMs de temática medioambiental/desenvolvemento sustentable.	- Adaptación do procedemento de oferta de TFGs e TFMs, creando unha opción que poida marcar o titor que está a ofertar ese TFG ou TFM. - Promoción dos distintos premios a través do Green Campus (web, taboleiros dixitais, etc.).		- Para Grados: adoptado procedemento para que o titor inclúa na descrición da liña de TFG que ten opción a premio de sustentabilidade. - Para Másteres (salvo MUCSAC): adóptanse diferentes procedementos en cada un deles	ET10	Adaptación efectiva do procedemento.

10-3	Incorporación nas guías docentes de contidos ou recomendacións relacionados coa sustentabilidade	Fomentar a incorporación da sustentabilidade nas guías docentes.	Envío dunha proposta de contidos e recomendacións para incorporar no momento de elaboración das guías docentes, e envío dun formulario de recollida de datos.		Xullo 2019 (o 05/07/19 enviouse desde o Vicedecanato de Calidade da FEE o correo coas recomendacións de sustentabilidade nas guías docentes).	ET10	Respostas obtidas por parte do profesorado da FEE na enquisa sobre sustentabilidade na educación superior, lanzada o 24 de outubro de 2019, coa colaboración do Campus Sustentabilidade e a Universidade de Gävle en Suecia. Esta enquisa mide a incorporación da sustentabilidade nas guías docentes.
10-4	Quincena do cambio climático coordinada coa biblioteca	Potenciar os valores da educación ambiental, divulgación de lecturas e outras fontes de información asequibles e amenas para estudantes, espertar o interese para traballos de fin de grado, fin de mestrado e teses doutorais, concienciar ao profesorado para os seus programas ou debates na clase e investigación.	Exposición de libros e documentais na FEE.	-Obras académicas e de divulgación -Novelas de ficción climática -Películas -Documentais	Febreiro e Marzo 2020	ET10	-Mellora dos fondos documentais dispoñibles sobre o tema: nº de obras expostas (existentes na biblioteca da facultade, procedentes das bibliotecas doutras facultades, compradas: 27 obras. -Difusión da iniciativa: presentación en congreso.

Oficina de Medio Ambiente
Vicerreitoría de Planificación
Económica e Infraestruturas
UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Criterios xerais propostos pola OMA-UDC e por Green Campus:

O plan de acción debe ser concreto e realista, e elaborarse de acordo con:

- Plan de Acción elaborado corresponderá ao curso académico 2019-2020, polo que as actuacións propostas deberán ser planificadas para que sexan acometidas neste prazo de tempo. No caso de actuacións que requiran máis tempo, indicarse até onde se levarán acabo no curso 2019-2020.
- As actuacións que se propoñan deberán ser acordas coas necesidades identificadas na ecoauditoría previa e realistas en canto aos recursos necesarios e prazos de execución.
- Recoméndase un número de actuacións propostas entre 10 e 20, aínda que se poderá xustificar un número menor ou maior segundo posibilidades.
- Deberán abarcar, ao menos, tres temáticas diferentes (ver documento inicial Green Campus) e atenderán tanto aos obxectivos xerais da UDC (PEUDC 2013-2020) como aos particulares de centro.

Os obxectivos xerais da UDC están definidos no Plan Estratéxico PEUDC2020, aprobado en decembro de 2013. Deles, seleccionamos pola súa relación directa cos obxectivos e contidos de Green Campus os seguintes:

PLAN ESTRATÉXICO UDC2020, capítulo “ **RESPONSABILIDADE SOCIAL**” (pp. 32-37)

https://www.udc.es/export/sites/udc/goberno/galeria_down/vice_planificacion_economica_e_infraestructuras/documentos/PLAN1320.pdf

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 1: UNHA UNIVERSIDADE QUE IMPULSA O CAMBIO SOCIAL

Oficina de Medio Ambiente
Vicerreitoría de Planificación
Económica e Infraestruturas
UNIVERSIDADE DA CORUÑA

1.6 Fomentar as políticas de compra socialmente responsable.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 3: Unha universidade responsable do seu impacto ambiental

Mellorar a xestión e coordinación dos procesos de ambientalización e sustentabilidade.

Implantar procesos de xestión sostible dos residuos.

Impulsar a mobilidade sostible.

Impulsar a eficiencia enerxética, o uso de enerxías renovables e o aforro de auga.

No texto do Plan Estratéxico hai unha definición destes obxectivos a nivel de universidade, así como uns indicadores, que se poden adaptar ao nivel de centro.

Por outra banda, alén da contribución do centro a estes obxectivos xerais prioritarios da UDC no seu conxunto, cada centro deberá definir os seus obxectivos adicionais específicos, xunto cos indicadores que estime pertinentes.

A proposta do centro será valorada tanto pola OMA como por Green Campus, que poderán solicitar ampliacións ou modificacións razoadas.

Como documentos orientadores para a definición de obxectivos e indicadores, suxerimos os seguintes:

- Guía para a Sustentabilidade na UDC:
https://www.udc.es/arquivos/sites/udc/sociedade/medio_ambiente/pegada_ecologica/Guia_sustentabilidade_ambiental.pdf

Oficina de Medio Ambiente
Vicerreitoría de Planificación
Económica e Infraestruturas
UNIVERSIDADE DA CORUÑA

- Documento CADEP-CRUE 2011:
https://www.udc.es/export/sites/udc/_galeria_down/sociedade/medio_ambiente/pegada_ecologica/InformeEspecifico.pdf
- Cuestionario de **Auditoría Ambiental Interna** para Facultades, Escolas E Centros Universitarios GREEN CAMPUS

Recoméndase facer uso deste último, xa que constitúe a ferramenta de diagnóstico da situación de partida, podendo facer uso dos outros documentos como material complementario.